

Kapitel 1

Mandag aften den 5. juli 2010

På Karlbergsvägen 66 i Stockholm ligger Günters, Sveriges bedste pølsevogn. Omgivet af gedigne boligblokke i sten opført i begyndelsen af forrige århundrede. Mure af brændte teglsten, omhyggeligt lagt sten på sten, med kalkede facader, karnapper og gammeldags sprossevinduer. Frodige græsplæner foran ejendommene og – på denne årstid – skyggefulde træer langs gaderne. Når man så kommer ind i husene, er der som regel marmor både i indgangen og på trapperne, loftfriser, stuk og måske endda høje træpaneler visse steder. Paneler og døre i eg, alt i alt et område der giver et velstående og velplejet indtryk.

Desuden er Günters velplaceret inden for bygrænsen i verdens smukkeste hovedstad. Kun nogle få hundred meter syd for Karlberg Slot og Karolinska Universitetssygehus og tæt på de to store udfaldsveje fra den nordlige del af byen.

Tidligere chef for Rigskriminalpolitiet Lars Martin Johansson skulle egentlig have været i sit sommerhus oppe i Roslagen denne dag, men om morgenen havde han været nødt til at køre til byen til et møde i banken for at afslutte salget af et stykke skov, som han havde foretaget sammen med sin ældste bror.

Efter at det var blevet ordnet, var der som sædvanlig dukket diverse andre forretninger og ærinder af mere blandet og privat karakter op, som han af praktiske grunde lige så godt kunne ordne på samme tur. Listen over ærinder var hurtigt blevet lang, og da det var tid at vende hjem til konen og sommerfreden på Rådmanstö, var klokken blevet næsten otte om aftenen, og Johansson var sulten som en ulv.

Kun nogle få hundred meter før han skulle passere det gamle Roslagstoldsted for at køre nordpå, havde sulten overmandet ham. Ikke tale

om at køre en hel time med skrigende tarme. I stedet en hurtig afstikker til Sveriges bedste pølsevogn, en velkrydret jugoslavisk bratwurst med ålandsk agurkesalat, surkål og dijonsennep. Måske en sigøjnerpølse med duft af både friskmalet peber, paprika og løg? Eller skulle han bekræfte sine norrlandske rødder og indtage en letrøget elgpølse med Günters hjemmelavede mos af aspargeskartofler?

Optaget af disse behagelige spekulationer havde han parkeret kun nogle få meter fra pølsevognen lige bag en af Stockholmspolitietis salatfade, og ganske som de havde han stillet bilen halvt oppe på fortovet, før han steg ud. Ganske vist havde han været pensioneret de sidste tre år, og det var ikke helt lovligt, men det var praktisk og godt, ikke mindst for den passerende trafik, og visse af de vaner, han havde indarbejdet gennem næsten halvtreds år ved politiet, sad ham endnu på rygmarven.

En varm og solrig dag i begyndelsen af juli, en aften der var lige så varm, som dagen havde været, slet ikke det ideelle vejr til pølser, og det var sandsynligvis forklaringen på, at køen foran pølsevognen kun bestod af fire yngre kolleger fra indsatsstyrken i Stockholms Politi. Forhenværende kolleger, hvis man nu skulle være helt præcis, men under alle omstændigheder blev han genkendt. Der blev nikket, smilet, og den ældste markerede med højre hånd mod sit karseklippede hoved, selv om han havde stukket uniformshuen ned i bæltet.

“Hvordan går det, gutter?” spurgte Johansson, der havde bestemt sig, så snart de himmelske dufte strømmede mod ham. Elgpølsen måtte vente til efteråret. Røgduft, velafrundet smag og norrlandsk flegma er al ære værd, men en aften som denne krævede stærkere midler. Men ikke for stærke, ikke fra det sydlige Balkan. Paprika, løg, peber, letsaltet og groftrørt svinefars var sagen, og i betragtning af vejret og hans humør kunne det ikke blive bedre.

“Alt er stille og roligt, så vi ville tanke op, inden stormen bryder løs,” sagde den befalingshavende. “De kan godt komme til først, chef, hvis De vil. Vi har ikke travlt.”

“Jeg er pensionist,” sagde Johansson af en eller anden grund. “I er på arbejde. Og hvem har lyst til at diskutere med en ordensmagt med tom mave?”

“Vi har ikke bestemt os endnu.” Den befalingshavende nikkede og smilede. “Så det haster ikke.”

“Jamen så,” sagde Johansson og vendte sig mod manden bag disken. “En sigøjner med surkål og fransk sennep. Og så noget koldt at drikke. Giv mig en flaske mineralvand, den almindelige, du ved.”

Han nikkede opfordrende til den nyeste i rækken af Günters medhjælpere. Et yngre geni ved navn Rudy, oprindeligt fra Østrig som Günter selv, og skønt denne havde været død i snart ti år, hentede man altid personalet fra hans gamle fødeland. Günters bedste ven var Sebastian, der havde overtaget forretningen allerede før Günters død, Udo, der havde arbejdet der i mange år, Katja, som kun var der indimellem, en, hvis navn han havde glemt, og nu på det seneste Rudy. Johansson kendte dem alle, de havde kendt ham fra for mange pølser siden, og mens Rudy tog sig af hans bestilling, sludrede han med sine yngre kolleger. Eller tidligere kolleger, hvis man nu skulle være helt præcis.

“I år er det seksogfyre år, siden jeg begyndte ved etaten i Stockholm,” sagde Johansson. Eller var det syvogfyre, tænkte han. Det kunne vel egentlig være ligegyldigt.

“Dengang I bar sabel?” Et bredt grin fra ham, der virkede som den yngste på holdet.

“Kom nu ikke for godt i gang, knægt,” sagde Johansson. Fin fyr, tænkte han.

“Men så blev det kriminalpolitiet,” konstaterede det unge genis chef, der åbenbart var godt inde i Johanssons historie.

“Nå, det ved du. Femten år,” sagde han.

“Sammen med Jarnebring,” tilføjede den anden.

“Ja, minsandten. Du har tjek på de gamle stødere.”

“Jeg har arbejdet der. Jarnis, Bosse, var min chef. Den bedste chef, jeg har haft,” tilføjede han af en eller anden grund.

“Skal jeg stoppe den i et brød, eller vil De have en bakke?” afbrød Rudy og holdt den nyristede pølse op.

“Det sædvanlige,” sagde Johansson. “Tag et brød, hul det ud, stop pølse og surkål og sennep i.” Skulle det være så svært at huske, tænkte han.

“Hvor kom vi fra?” spurgte han og nikkede til kollegaen, der havde haft hans bedste ven som chef.

“Jarnebring, Bo Jarnebring.”

“Netop,” sagde Johansson med unødigt eftertryk, som en der næsten har tabt tråden. “Jarnebring, ja. Han er pensionist ligesom mig, det er et år siden. For øvrigt er det et herligt liv. Vi ses regelmæssigt og fylder hinanden med løgne om gamle dage.”

“De må hilse ham, hils fra Patrik Åkesson, hils fra Petvå. Vi var to Patrik’er i gruppen, og jeg kom sidst, så Jarnis døbte mig om for at undgå unødige misforståelser i vagtplanerne.”

“Det er typisk Jarnebring,” sagde Johansson. Nikkede, fik sine byttepenge, pølsen og den mineralvand, han havde bestilt. Nikkede igen, mest fordi han ikke havde mere at sige.

“Pas godt på jer selv, drenge,” tilføjede han. “Jeg har forstået, at det ikke er som i min tid.”

Alle havde nikket tilbage, pludselig alvorlige, og deres chef havde endnu en gang markeret sin respekt med hånden mod sit kortklippede hoved.

I min tid var du blevet fyret, hvis du havde gjort honnør uden hue på, tænkte Johansson, da han møjsommeligt kravlede ind på førersædet, anbragte sin vand i holderen mellem sæderne og flyttede pølsen fra venstre til højre hånd.

I samme øjeblik må nogen have hugget en issyl i nakken på ham. Ingen murrende forvarsel om en almindelig hovedpine, men en skarp, skærende smerte, der pludselig skar gennem hele baghovedet. Lydene fra gaden der blev utydelige, svære at opfatte og så forsvandt, mørket der gled ned foran hans øjne, først højre øje, derefter venstre, som havde nogen trukket et rullegardin ned, der først havde siddet fast trekvart nede. Armen som blev følelsesløs, og fingrene der blev kraftesløse og stive. Pølsen som han tabte mellem sæderne.

Derefter kun mørke, kun stilhed.

Kapitel 2

Mandag aften den 5. juli til
onsdag eftermiddag den 7. juli 2010

Lars Martin Johansson er bevidstløs. Kort efter midnat, så snart hans tilstand er stabiliseret, er han blevet flyttet fra intensiv til neurokirurgisk afdeling. Tæt på, hvis der skulle tilståde komplikationer, og man skulle være tvunget til at operere ham.

Hypnos er søvnens gud i den græske mytologi, tvillingebror til Thanatos, dødsdæmonen, sønner af Nyx, nattens gudinde, men ingen af dem, end ikke Nyx, er guddom for Johansson, for Johansson er bevidstløs. Godt nok reagerer han på lys i rent fysiologisk forstand, så såre det behager en af de hvidkitlede, der kommer og går ved hans seng, at løfte hans øjenlåg og lyse ham i øjnene, men da han ikke er bevidst om det, kan det være lige meget.

Hypnos er ikke hans gud, for han sover ikke, og der er helt bestemt ingen drømme, der kan plage ham eller måske mildne hans plage. Drømme kræver nærvær af personer eller hændelser, og i mangel af sådanne kan man oven i købet klare sig med umælende dyr eller døde ting som et grønt fiskenet, endda et i den forkerte farve, eller måske en kælk, man kørte på som barn, men først og fremmest kræver drømme en bevidsthed, som de kan forholde sig til, og den mangler Johansson.

Heller ikke Thanatos råder over ham. For Johansson lever, han trækker vejret, og hans hjerte slår ved egen kraft. Nok kræver det hjælpemidler, der stabiliserer hjertets rytme, sænker hans blodtryk, fortynder hans blod. Som lindrer hans smerte, som bedøver og beroliger ham, alle disse nåle, tuber, slanger og rør, som man har fastgjort til hans krop, men i hvert fald lever han, og hvis han er på besøg hos Nyx i mulm og mørke, så betyder det ikke noget, for han er ikke

bevidst om det. Og det er vel godt det samme, for Nyx er ikke nogen behagelig kvinde, end ikke i mytologisk forstand. Blandt andet er hun også hævnens gudinde, men hvilket anstændigt menneske kan dog bære nag til Lars Martin Johansson?

Måske er det alligevel Hypnos, der er ham nærmest. På billeder fra antikken plejer man at afbilde ham som en ung mand med valmuekapsler i hånden, og om ikke andet så viser det, at selv de meget gamle grækere indså det, som det tog lægekunsten og den internationale narkokriminalitet et par tusind år mere at fatte. Og havde Johansson været bevidst om, hvad der blev dryppet ind i hans vener, havde han sikkert nikket samtykkende. Men det er lige meget. Johansson er bevidstløs. Han er ikke død, han sover ikke, og han drømmer ganske afgjort ikke, at døse kan der slet ikke være tale om, og det der med mørke eller lys kan komme ud på ét.

Kapitel 3

Onsdag eftermiddag den 7. juli 2010

Det starter som en murrende værken i baghovedet og en fornemmelse af lys, uvist hvornår og hvorfor, men pludselig er han vågnet. Opdager, at han ligger i en seng, og at han må have sovet på sin højre arm, for den er følelsesløs. Fingrene føles lamme, og han har svært ved at knytte højre hånd. Ved siden af hans seng sidder en kvinde i hvid kittel og med kortklippet, lyst hår. I sin store brystlomme har hun stukket et stetoskop ned for yderligere at bekræfte, hvem hun er.

Hvad fanden foregår der, tænker Johansson.

“Hvad foregår der?” siger han til kvinden i den hvide kittel.

“Jeg hedder Ulrika Stenholm,” svarer kvinden og ser på ham med hovedet på sned. “Jeg er assisterende overlæge her på Karolinska Sygehus, og du er havnet på min afdeling. Jeg havde tænkt at begynde med at spørge, om du kan huske, hvad du hedder.”

Hun smiler og nikker venligt, ryster på hovedet som for at mildne sit spørgsmål.

“Hvad jeg hedder?” spørger Johansson. Hvad fanden foregår der, tænker han.

“Hvad du hedder. Kan du huske det?”

“Johansson,” svarer Johansson. “Jeg hedder Johansson.”

“Og mere?” Flere nik, endnu et venligt smil, ny hovedrysten, men hun giver sig ikke.

“Johansson. Lars Martin Johansson,” svarer Johansson. “Og hvis du vil have mit personnummer, så ligger mit kørekort i min tegnebog. Den plejer jeg at have i venstre bukselomme. Hvad er der sket?”

Et endnu bredere smil fra kvinden ved siden af hans seng.

“Du ligger på neurologisk afdeling på Karolinska Sygehus,” svarer hun. “I mandags fik du en blodprop i hjernen, og så havnede du her.”

Hendes hoved skifter atter stilling, kortklippet, blondt hår, lang, smal hals uden anstrøg af rynker.

“Hvad dag er det?” spørger Johansson. Hun kan ikke være en dag over fyrre, tænker han af en eller anden grund.

“I dag er det onsdag. Klokken er fem om eftermiddagen, og du havnede her hos mig for knap to døgn siden.”

“Hvor er Pia?” spørger Johansson. “Det er min kone.” Pludselig husker han, at han havde siddet i sin bil, og føler en stærk uro, som han ikke kan forklare.

“Pia er på vej. Hun har det fint. Jeg talte med hende for et kvarter siden og fortalte, at du var ved at komme til dig selv, så hun er på vej hertil.” Nu nøjes doktor Stenholm med at nikke lige op og ned, to gange. Som for yderligere at bekræfte det, hun lige har sagt.

“Så er der altså ikke noget i vejen med hende? Jeg kan huske, jeg kørte bil,” tilføjer han. Den stærke uro, som han ikke ved, hvor kommer fra, er nu ved at aftage.

“Du var alene i bilen. Din kone var ude på landet, og vi ringede til hende, så snart du ankom. Siden har hun været hos dig stort set hele tiden. Og som jeg sagde, så har hun det fint.”

“Fortæl,” sagde Johansson. “Hvad foregår der? Eller rettere, hvad er der sket?”

“Ja, hvis du synes, du kan klare det.” Flere nik, alvorlig og spørgende mine.

“Fortæl. Jeg har det fint. Har aldrig haft det bedre. Frisk som en havørn,” tilføjer han for en sikkerheds skyld. Hvad fanden foregår der egentlig, tænker han, for pludselig føler han sig uforklarlig opstemt.

“Jeg må have sovet på min arm,” tilføjer han, skønt han allerede har en anelse om, hvorfor han end ikke kan løfte den fra dynen.

“Det kommer vi til,” svarer hun. “Det tager vi senere. Du skal ikke være bekymret. Hvis vi bare hjælpes ad, du og jeg, så er jeg sikker på, vi nok skal få styr på din arm.”

Kapitel 4

Mandag aften den 5. juli til
onsdag eftermiddag den 7. juli 2010

Det var indsatsstyrkens chauffør, der opdagede, hvad der var sket med Johansson. Da han steg ud af vognen for at strække benene, så han Johanssons ubevægelige hoved hvile mod rattet, og da han åbnede døren til førersædet for at se, hvad der var sket, var en bevidstløs Johansson trillet ud og ville have ramlet hovedet mod fortovet, hvis kollegaen ikke havde fanget ham i sine arme.

Derefter var det gået hurtigt. I radioen meddelte man, at det ville tage mindst fem minutter for ambulancen at komme frem, hvilket i praksis plejede at betyde det dobbelte, og da den befalingshavende ikke havde i sinde at lade en af politiets helt egne legender dø af den grund, mere eller mindre i armene på ham, havde man ganske simpelt løftet Johansson ind i vognen, anbragt ham på gulvet, tændt motor, blå blink og sirene og sat fuld fart på mod Karolinska Sygehus. En transport der måske ikke var helt i overensstemmelse med reglementet, men nu drejede det sig om en kollega i nød, og så pokker i vold med samtlige tjenstlige forskrifter og anvisninger.

Der var knap en kilometer til Karolinska i fugleflugt. Man havde kørt så tæt på denne som muligt, og to minutter senere bremsede man foran døren til akutmodtagelsen. I betragtning af det liv, han havde levet, og som nu truede med at forlade ham, havde Johansson også gjort en både logisk og storslået entré. Liggende bevidstløs på en bære, omgivet af betjente og sygepersonale, direkte ind på intensiv afdeling, forbi alle de almindelige ventende, der sad eller lå med deres diffuse brystmerter, brækkede arme, forstuede knæ, mellemørebetændelser, allergier og banale forkølelser.

Derefter var alt gået efter de almindelige rutiner, og fire timer

senere, da den akutte fare var afværget og diagnosen stort set stillet, havde man flyttet ham over på neurokirurgisk.

“Jeg talte med min kollega, der var på vagt mandag aften,” siger hans kvindelige læge. “Han havde talt med en af dine kolleger, der havde kørt dig hertil. Der blev et frygteligt postyr, at du ved det.” Hun nikkede. Smilede let nu, uden at lægge hovedet på skrå.

“Postyr?”

“Der var åbenbart nogen, der havde genkendt dig og fået den idé, at du var blevet skudt i maven.”

“Skudt? I maven?”

“Du havde surkål og sennep på skjorten. Masser af det. Og så alle betjentene, selvfølgelig. Nogle troede, det var dine tarme, der kiggede ud.” Nu så hun endnu mere glad ud.

“Milde himmel,” sagde Johansson. Hvor får folk den slags fra, tænkte han.

“Du var åbenbart faldet om uden for den der pølsevogn oppe på Karlbergsvägen. Før du nåede at proppe dig med al det usunde mad, du havde købt. Surkål, sennep, ristet, hvidt brød, fed, tyk, ristet pølse, og jeg ved ikke hvad.”

Hvad snakker kvindemennesket om? tænkte Johansson. Det må være Günters. Han var standset ved Günters, Sveriges bedste pølsevogn. Han havde talt med nogle yngre kolleger. Så meget huskede han.

“Jeg havde en arbejdskammerat, der døde, mens han stod i kø ved den pølsevogn. Han fik hjertestop. Han levede stort set af den slags mad, selv om han var læge.” Hovedet på sned, alvorlig mine nu.

“Surkål,” sagde Johansson. “Hvad er der i vejen med surkål?” Surkål er vel ganske sundt, tænkte han.

“Det var mere pølsen, jeg tænkte på.”

“Du,” sagde Johansson, der pludselig følte en uforståelig vrede, samtidig med at det var begyndt at gøre rigtig ondt i hans hoved. “Havde det ikke været for den pølse, du ævler om, så havde jeg været død nu.”

Hun havde blot nikket og lagt hovedet på skrå den anden vej. Ikke sagt noget.

“Hvis jeg ikke var stoppet for at tage en pølse, ville jeg have siddet i bilen på vej på landet, og så var det gået helt ad helvede til.” Og i værste fald for flere end mig, tænkte han.

“Det kan vi snakke om senere,” svarede hun, lænede sig frem og klappede ham på den arm, der ikke sov, men blot var holdt op med at fungere.

“Har du et spejl?” spurgte Johansson.

Hun måtte have hørt spørgsmålet før. Hun nikkede, stak hånden i lommen på den hvide kittel, tog et lommespejl op og anbragte det i hans fremstrakte venstrehånd.

Du ser helvedes ud, Lars Martin, tænkte Johansson. Det så ud, som om hele ansigtet var blevet trukket nedad, munden hang skævt, og under øjnene havde han fået en masse små blå mærker, punktformede, blåsorte, ikke større end et knappenålshoved.

“Kvælningsmærker,” sagde Johansson.

“Petekkier,” bekræftede hans læge og nikkede. “Du holdt op med at trække vejret nogle minutter, men så fik en af dine kolleger gang i dig igen. Han havde vist arbejdet som ambulancefører, før han blev betjent. Uddannet sygehjælper. Ja, jeg er enig med dig,” fortsatte hun. “Det var vel trods alt bedre, at det skete, hvor det gjorde.”

“Jeg ser ud ad helvede til,” sagde Johansson. Men jeg lever, tænkte han. Til forskel fra alle de andre, som han havde set med lignende pletter under øjnene.

“Jeg tror, din kone er kommet nu,” svarede hun. “Nu går jeg, så I kan snakke sammen i fred og ro. Jeg kommer tilbage og kigger til dig, inden det er sovetid.”

“Er du klar over en ting?”

Hun rystede på hovedet.

“Du ligner et egern,” sagde Johansson. Hvorfor siger jeg sådan noget, tænkte han.

“Et egern?”

“Det kan vi snakke om senere,” sagde Johansson.

Kapitel 5

Onsdag eftermiddag den 7. juli 2010

Hans kone Pia var kommet direkte hen til hans seng. Hun smilede til ham, men hendes mund passede ikke til udtrykket i hendes øjne, og da hun skulle sætte sig på stolen ved siden af sengen, var hun kommet til at vælte den. Så havde hun puffet den til side med foden, bøjet sig ned og lagt armene om ham. Krammet ham hårdt, trykket hans hoved mod sit bryst. Vugget ham, som var han et lille barn.

“Lars, Lars,” hviskede hun, “hvad har du nu fundet på?”

“Det er ikke noget,” sagde Johansson. “Der var bare et eller andet, der ramte mig i hovedet.”

I samme øjeblik havde nogen snøret struben sammen på ham, og han begyndte at græde. Selv om han aldrig græd. Ikke siden han var en lille dreng. Ikke siden hans mors begravelse for nogle år siden, og hans fars begravelse et par år tidligere, men da havde alle jo grædt. Selv Johanssons ældste bror havde tørret sig i øjenkrogene og skjult ansigtet bag hånden. Men ellers græd Johansson aldrig. Ikke før nu, og uden egentlig at fatte hvorfor. Du lever jo, tænkte han. Hvad fanden flæber du for?

Så havde han trukket vejret dybt. Strøget hende med den raske hånd over ryggen. Lagt armen om hende og krammet hende.

“Giver du mig et lommetørklæde?” sagde Johansson. Hvad fanden er det egentlig, der sker, tænkte han.

Så var han blevet sig selv igen. Han havde snydt næsen et par gange, afværget hendes forsøg på at tørre hans tårer bort, i stedet tørret ansigtet med håndryggen. Forsøgt at smile med sin skæve, hængende mund. Smerterne i hovedet var pludselig væk.

“Pia, lille Pia-skat,” sagde Johansson. “Jeg har det fint nu. Jeg har det som en fisk i vandet, og jeg er snart oppe og i gang igen.”

Først da havde hun smilet til ham igen. Med både mund og øjne denne gang, foroverbøjet på stolen hun havde sat sig på.

“Ved du hvad,” sagde Johansson. “Hvis jeg rykker mig lidt, så kan du hoppe op og lægge dig ved siden af mig her i sengen.”

Pia havde rystet på hovedet. Klemte hans raske hånd og klappede den, der ikke sov, men bare føltes sådan.

Så havde hun forladt ham, og eftersom hans behov for at være alene var større end nogen sinde tidligere, havde han fået hende til at love at køre hjem til deres lejlighed i byen. Tale med alle, der lige nu bekymrede sig unødigt om ham. Sørge for at sove ordentligt ud og ikke komme tilbage før næste eftermiddag.

“Når alle de hvide kitler er færdige med at herse med mig,” forklarede Johansson. “Så vi kan snakke i fred og ro.”

“Det lover jeg,” sagde Pia. Så havde hun bøjet sig frem, taget fat om hans nakke, selv om det plejede at være ham, der tog om hendes, og kysset ham. Havde nikket og var gået derfra.

Du lever, tænkte Johansson, og selv om hovedpinen var kommet tilbage, havde han følt sig glad, ganske pludseligt, uden at fatte hvorfor, trods smerterne.

Derefter havde han sovet. Hovedpinen var lettet, nogen havde rørt ved hans arm, en kvinde der ikke kunne være en dag over tredive. Nikket mod bakken med mad, som hun havde sat ved hans seng. En kvinde der smilede til ham med mørke øjne og en gavmild mund.

“Jeg kan hjælpe dig, hvis du vil have det,” sagde hun.

“Det er ikke noget problem,” sagde Johansson. “Jeg klarer mig. Giv mig bare en ske.”

En halv time senere var hun kommet tilbage. Imens havde Johansson smagt på den kogte fisk, to skefulde, den hvide sovs, en halv skefuld, rabarberkompotten, tre skefulde, og drukket et helt glas vand.

Da hun stod der igen, foregav han at sove, og åbenbart med held, eftersom han allerede tænkte på Günters, Sveriges bedste pølsevogn, og mærkede de himmelske dufte, der plejede at møde ham, flere meter før han nåede disken.

Senere havde endnu en ung kvinde i hvidt tøj tømt hans bækken, mens han lovede sig selv, at næste gang ville han gå på toilettet. Som ethvert andet normalt menneske, og uanset om han så skulle hoppe på sin eneste raske arm.

Så var hans eget eger kommet på besøg.

“Et personligt spørgsmål,” sagde Johansson. “Hvor gammel er du?” Mest for at afværge yderligere forsøg på snak om hans kostvaner og alment elendige tilstand.

“Jeg er fireogfyre,” svarede hun. “Hvorfor spørger du egentlig om det?”

“Ulrika Stenholm,” sagde Johansson. “Jeg lover og sværger på, at ikke en sjæl ville tro på, at du er en dag over fyre. Det der med eger-net kan vi snakke om en anden dag.”

Så var han faldet i søvn igen.

En urolig søvn til at begynde med, og hans hoved var begyndt at gøre ondt igen, men så måtte Hypnos have fået en finger med i spillet – en vag erindring om, at nogen havde bevæget sig ved hans seng og pillet ved nogle af de mange slanger, der førte fra dropstativet til hans hoved – for smerterne i hovedet var forsvundet, og han var begyndt at drømme.

Lystbetonede drømme. Drømme der lindrede andet og mere end almindelig hovedpine. Drømme om alle de eger, han havde skudt, da han blot var en lille knægt og boede hjemme hos mor Elna og far Evert, hjemme på gården i det nordlige Ångermanland. Hvordan det hele var begyndt med, at hans gamle morbror Gustaf havde siddet hjemme hos dem på køkkenbænken og klaget over sin reumatisme og sagt, at det eneste, der hjalp, var en gammeldags vest syet af eger-skind og med pelssiden vendt indad.

“Det kan jeg ordne for dig, hvis det skal være, morbror,” sagde Lars Martin Johansson, der sad på taburetten ved siden af brændekurven og kun var en tredjedel så stor som de øvrige i køkkenet.

“Det er nydeligt af dig, Lars Martin,” sagde den gamle morbror. “Du kan låne min salonriffel, så slipper du for at trækkes med den luftbøsse, som du fik af din far til jul.”

“Ja,” samtykkede hans far, Evert. “Knægten er helt ukristelig god til at skyde, så det går nok. Giv ham salonriflen, så skal han nok skaffe dig til en vest.”

Det var sådan, det der med egerne var begyndt, med hans gamle morbrors tilbud og far Everts samtykke, i virkeligheden såvel som i drømmen, og det skulle vare tres år, før han mødte den medicinske læge og professoren i neurologi Ulrika Stenholm, der vakte hans barndomsminde til live. Fireogfyrre år gammel, skønt hun ikke så ud til at være en dag over fyrre.

Kapitel 6

Natten mellem onsdag den 7. juli og
torsdag den 8. juli 2010

Johansson drømmer om alle de eger, han har skudt. Om vesten af egernskind, som han på kun godt et år havde fået samlet til sin gamle morbror Gustaf. Ganske vist havde han måttet fuske lidt med sommer- og vinterskind, men hans mor Elna, der måtte agere syerske, havde sagt, at det ikke gjorde noget. Bare man satte vinterskindene på ryggen og ind mod smerterne, så var det helt i orden, ifølge Elna.

Det første år havde han skudt godt halvtreds stykker, for ganske som alle andre mænd i familien var hans gamle morbror Gustaf godt bred over både ryg og bryst, og selve skydningen havde sammenlagt taget mindre end et minut.

Små, sortblanke øjne, hoveder der vendte og drejede sig, mens de løb mellem plovfurerne og op og ned ad stammerne. Hvordan de pludselig kunne standse op, uanset om de havde hovedet opad eller nedad, vendte og drejede halsen og kiggede på alt og alle og selv på ham. Nysgerrige, årvågne, vagtsomme øjne, små og sorte som peberkorn, og selv om han allerede havde dem på kornet og netop skulle til at trykke af, så plejede de altid at sidde helt stille med hovedet på skrå. Så havde han trykket på aftrækkeren. Knap hørt det skarpe knald fra salonriflen og farvel til endnu et eger.

Ved flere tilfælde var det sket, at hans bytte havde siddet fast i nogle grene på vejen ned. Som lille dreng plejede han rage dem ned med en aske- eller birkekvist, som han afgrenede. Da han blev ældre og havde fået næsten lige så kraftige arme som sin ældste bror, Evert, plejede han at kravle op og gribe dem med hånden. Det var ikke noget problem, og når plovfurerne var frosne om vinteren med

pletter af is og sne, så plejede han også at kunne klare det med en stump reb, som han slog om livet og rundt om stammen, og en dolk i højre næve for at få bedre fat.

En dag var han bare holdt op med at skyde dem. Deres små hoveder, der hele tiden bevægede sig, de sorte øjne, der nærmest kunne fikserer ham, selv når han trykkede af. Som om de ikke fattede, at det var døden, de så på. Lige så nysgerrige over for den som over for alt andet. Blot nogle minutter sammenlagt for at trykke på aftrækkeren og skyde i hundredvis af dem. Og hundredvis af timer ind imellem, hvor han blot havde siddet og betragtet dem.

Langt senere i livet, i et andet liv, havde han mødt Ulrika Stenholm. Neurolog på Karolinska Sygehus, med kortklippet, lyst hår, hals uden rynker og uden antydning af brun pels eller busket hale. Ikke den fjerneste lighed med et egern, hvis det ikke havde været for hendes måde at vende og dreje hovedet på, når hun så på ham.

Omtrent her var han vågnet. Havde forsøgt at løfte armen fra dynen, uden det lykkedes. Den sov stadig, men selv var han spilvågen. Tørstig var han også, men da han rakte ud efter glasset med vand, havde han væltet det, og da han skulle ringe efter natsygeplejersken, havde han tabt kontakten med knappen, han skulle trykke på.

“Hvad i helvede er det, der sker?” skreg han. Bare sådan lige ud i luften, og så var natsygeplejersken kommet, havde givet ham et glas vand, klappet hans højre arm, selv om den allerede sov, skruet på en af dropposerne, og så var han faldet i søvn igen. Denne gang uden drømme.

Kapitel 7

Torsdag den 8. juli til tirsdag den 13. juli 2010

Om torsdagen var han gået på toilettet. Ganske vist med hjælp fra en mandlig sygeplejer og en stok med gummidup. Han havde rystet på hovedet af den tilbudte kørestol, og det samme med rollatoren, og han havde tisset helt uden hjælp. Trods dropstativet, sin hængende højre arm, sit usikre højreben og hovedpinen. Han fyldtes af en stærk følelse af lykke, så stærk at han et kort øjeblik snøftede. Men ingen tårer pressede sig frem.

“Hold op med det skaberi,” mumlede han højt til sig selv. “Du er da for fanden i bedring.”

Det ville vel også være sært andet, for nu er han en udfordring for alt det nyeste inden for lægekunsten. De følgende dage køres sengen med Johansson rundt på alle tænkelige afdelinger, Johansson løftes af og på, forsynes med nye nåle, tråde, tuber, slanger og rør, afleverer endnu en blodprøve, røntgenfotograferes endnu en gang, spændes fast på en briks, mens han kører frem og tilbage i et stort rør, hvor det hviner. Undersøges på alle tænkelige ledder og kanter. Desuden lyser man ham i øjnene, klemmer ham, bøjer, bukker og vrider hans arme og ben, slår ham på knæene med en lille metalhammer for straks efter at pirke med hammerskaffet under hans fodsåler eller stikke ham med små nåle. På alle tænkelige steder og stort set hele tiden.

Så bliver han præsenteret for en fysioterapeut, der viser ham de enkleste indledende øvelser. Hun forsikrer ham om, at snart “vil de begge to”, og hun er omhyggelig med at understrege “begge to”, sørge for, at han genvinder både følelse, rørlighed og styrke i højre arm, at det genstridige højreben kommer til at blive som førhen, og hvad hans ansigt angår, så er det allerede på vej til at genfinde sin

oprindelige skikkelse. Mere eller mindre af sig selv, det rene trylleri. For øvrigt har hun medbragt nogle brochurer, som han kan læse, og en lille, rød gummibold, som han skal klemme i højre hånd. Og hvis han ikke har nogen spørgsmål lige nu, så betyder det ikke alverden, eftersom de ses igen allerede næste dag.

Ulrika Stenholm er bortrejst på ferie. Bare et par dage, så det behøver han heller ikke bekymre sig om. I mellemtiden er det hendes kolleger, der tager sig af ham. En yngre, mandlig læge, der oprindeligt stammer fra Pakistan, og en midaldrende, storbarmet, uægte blondine, der er kommet til Sverige fra Polen tyve år tidligere og har arbejdet som hjernekirurg stort set hele livet. For øvrigt minder ingen af dem det fjerneste om et egern.

Hans kone Pia besøger ham hver dag. Havde det stået til hende, ville hun helst være flyttet ind på hans stue, men Johansson har frabedt sig det. En gang om dagen må være nok, og skulle der ske noget, der kræver en anden ordning, så vil hun helt sikkert få det at vide i god tid. Han undgår også omhyggeligt alle spørgsmål vedrørende sit helbred. Johansson får det bedre dag for dag. Snart vil han være, som han altid har været, og i øvrigt er det ikke noget at tale om.

Hvordan har hun det for resten selv? Hun må love ham at passe på sig selv. Kan hun for resten ikke tage hans mobiltelefon med, hans bærbare computer og den bog, han var i gang med, da det skete? Titlen har han glemt, men den ligger på hans natbord i sommerhuset. Pia gør, som han siger. Bogen, som han er kommet halvt igennem efter det indstukne bogmærke at dømmе, bliver liggende. Han opdager, at han ikke aner, hvad den handler om. Og han orker ikke at starte forfra. Ikke nu, måske senere, når han er blevet sig selv igen.

I weekenden kommer hans børn, først hans datter og svigersøn, bagefter hans søn og svigerdatter. Børnebørnene må blive derhjemme, uden at han har haft nødig at bede om det. I stedet har de sendt ham hilsener og gaver.

Den ældste, som er fyldt sytten og bliver student til foråret, har skrevet et langt brev, hvor hun opfordrer "verdens bedste morfar" til at holde op med at stressе, tage den med ro og slappe af, "bare coole down", "tage en slapper". For at understrege, hvad hun har skrevet,

har hun medsendt en bog om meditation og en piratkopieret cd med "Easy Listening".

Hendes lillesøster har givet ham en tegning, hun har lavet. Den forestiller Johansson, som ligger i sin seng omgivet af hvide kitler og med en stor bandage om hovedet. Men han ser glad ud, han vinker oven i købet, og selv ønsker hun ham "god bedring, morfar".

Hendes to år yngre fætter har sunget for ham på mobiltelefonen med sin spæde drengestemme og givet ham "halvdelen" af sit lørdagsslik. Skumbananer og vingummier, klæbrige af barnefingre og tilsyneladende med en vis modstræben. Hans to år yngre tvillingebrødre har for en gangs skyld trukket på samme hammel og tegnet tændstikmænd og noget, der sikkert skal forestille en sol.

Elskede ægtemand, far, farfar og morfar, og allerhelst ville han være i fred for ikke at blive set i al sin svaghed og slippe for at se angsten i deres øjne.

Pia har afværget besøg fra alle andre nærtstående. Jarnebring som ringer stort set hele tiden, hans ældste bror der ringer hver morgen og hver aften, og som desuden vil snakke forretninger med ham, alle øvrige slægtninge, venner, bekendte og gamle kolleger, som i hvert fald vil have regelmæssige tilstandsrapporter.

"Du har det ikke nemt, min skat," siger Johansson og klapper sin hustru på hånden. "Men det er snart overstået. Jeg havde tænkt mig at bede dem om at sende mig hjem på mandag, lige efter weekenden."

"Det kan vi snakke om senere," svarer Pia og smiler svagt.

Eftersom han har hørt den replik før, så ved han, at det i hvert fald ikke bliver denne mandag.

Selv om han får det bedre og bedre. Antallet af slanger, tuber, tråde og nåle er halveret. Hovedpinen kommer sjældnere. Han får næsten al sin medicin i form af forskelligt farvede piller, nøje udregnede og sorteret i små plasticrus, han synker dem selv og skyller efter med vand. Om mandagen får han sin egen kommunalæske af afdelings-sygeplejersken. Det er vigtigt, at han lærer at passe sin medicin selv, og jo før han kommer ind i vanen, des bedre.

Johansson fremviser den for sin kone allerede samme aften. En lille, rød plasticæske med syv smalle, gennemsigtige skydelåg. I alt otteogtyve små rum til morgen, middag, aften og nat samtlige ugens dage. Velfyldte små rum, i alt en halv snes piller om dagen.

“Gerne medalje og gerne pension, men først en vaskeægte kommunal pilleæske,” konstaterer Johansson med et skævt smil, der nu kommer helt af sig selv.

“Ja,” siger Pia. “Så du ved, du har gjort det rigtigt.” Så smiler hun, med munden og øjnene, og hun virker lige så glad, som første gang hun smilede til ham. Tak for at jeg har fået dig tilbage, tænker hun.

Kapitel 8

Onsdag formiddag den 14. juli 2010

Onsdag formiddag havde han talt med Ulrika Stenholm, der denne gang medbragte en tæt beskrevet notesblok.

“Du har dommen med,” sagde Johansson og nikkede mod blokken.

“Ja, hvis du mener, du kan klare det?”

“Jeg er lutter øren,” sagde Johansson, og samtidig med han sagde det, skete det igen. En pludselig, stærk og helt uforklarlig følelse. Denne gang var det oprømthed.

Doktor Stenholm havde været både omhyggelig og pædagogisk. Johansson var blevet ramt af en blodprop i venstre hjernehalvdel, hvilket førte til en “partiell højresidet lammelse”, der blandt andet havde “nedsat førligheden” i hans højre arm og medført mindsket følelse, førlighed og styrke i højre ben. Eftersom han var holdt op med at trække vejret nogle minutter, måtte denne funktion også have været sat kortvarigt ud af spillet, men nogen vedvarende skader havde de ikke kunnet finde.

“Kortvarige ophør af åndedrætsvirksomheden er ikke usædvanlige og kan indtræffe af mange årsager,” forklarede Ulrika Stenholm.

“Jeg fatter bare ikke, at det er sket for mig,” sagde Johansson. “Jeg har aldrig haft problemer med hovedet. Jeg har så godt som aldrig taget en hovedpinepille.” Og prostataen fungerer fint, tænkte han, men det havde hun ikke noget at gøre med, så det holdt han for sig selv.

“Det er heller ikke det, der er problemet,” sagde doktor Stenholm. “Problemet er dit hjerte.”

“Mit hjerte?” sagde Johansson. Hvad fanden snakker kvindemen-

nesket om, tænkte han. Lidt åndenød, når han anstrengte sig for meget, en svag smerte i brystet, måske også en anelse hjerteflimmer, han kunne godt blive lidt svimmel, når han rejste sig for hurtigt, men det var vel ikke alverden. Det plejede at hjælpe med et par dybe vejrtrækninger og en lille middagslur.

“Dit hjerte har det desværre ikke alt for godt.” Hun lagde hovedet på skrå til den anden side og nikkede to gange for at understrege, hvad hun netop havde sagt.

“Så den der blodprop, jeg fik i hovedet, er så bare en slags skide bonus?” sagde Johansson.

“Ja, sådan kan man også udtrykke det.” Så smilede hun.

“Nu skal jeg forklare det,” sagde hun.

Det var noget af en liste, tænkte Johansson. Flimren i hjertets forkammer, forstyrrelser af hjerterytmen, udvidelse af hjertet, udvidelse af aorta, et hjerte der slog alt for hurtigt og ujævnt, og så noget mere han allerede havde glemt, og alt sammen fordi han spiste for meget, og desuden den forkerte mad, motionerede for lidt, var overvægtig, stressede for meget, havde for højt blodtryk og et sørgeligt kolesteroltal.

“Din flimmer i forkammeret er den store skurk i det her drama. Den er årsagen til, at blodlegemerne klumper sig sammen og danner propper,” forklarede hun, og hendes ansigtsudtryk levnede ikke den ringeste tvivl om, at der var flere skurke, der hærgede i hans bryst.

“Hvad har du så tænkt dig at gøre ved det?” sagde Johansson. Han havde ikke tænkt at give sig. Ikke i betragtning af alle de skattekroner, han havde måttet bløde til sygekassen gennem et langt og flittigt liv, mens alle hypokonderne havde bestjålet ham med hjælp fra deres godtroende læger.

“Medicin,” sagde hun. “Til at sænke dit blodtryk, fortynde dit blod, sænke dit kolesteroltal, og det får du allerede. Hvad der derimod virkelig tæller i det lange løb, det kan du kun selv gøre.”

“Gå ned i vægt, spis mindre, holde op med at stresse, begynde at motionere,” sagde Johansson. Så slipper du for at sidde her og småæвле, og farvel til Günters, tænkte han.

“Der kan du bare se,” sagde doktor Stenholm og smilede. “Du ved

det jo udmærket. Du er nødt til at passe på dig selv. Mere indviklet er det såmænd ikke.”

“Kan jeg tåle at have juletræ?” spurgte Johansson, der ikke havde følt sig i bedre humør i lang tid. Helt ubegribeligt, tænkte han.

“Jeg mener det alvorligt,” sagde Ulrika Stenholm og så ikke spor fornøjet ud. “Hvis du ikke ændrer levemåde, og jeg mener ændrer den radikalt, så dør du. Hvis du holder op med at tage din medicin eller bare sjusker med den, så er jeg bange for, det kan ske ret snart.”

“Men blodproppen i hovedet var bare en lille ekstragevinst. Fordi mit hjerte pludselig flimrer og driller mig.”

“Det var en advarsel,” svarede hun. “Og du slap heldigt fra den. Jeg har patienter, der har fået meget mere alvorlige advarsler end din. Og problemerne med dit hjerte må du for øvrigt have haft i adskillige år. Har din læge ikke sagt noget til dig?” Hun så spørgende på ham.

“Jeg går til regelmæssig lægekontrol. Hvert år, hvor han lytter til hjertet og den slags,” forklarede han. “Men nej. Han plejer at være tilfreds med mig. Han har aldrig sagt noget.”

“Han har aldrig sagt noget?”

“Nej,” sagde Johansson. “Kun at jeg skulle tage den lidt mere med ro. Men ikke noget med medicin og den slags.”

“En mærkelig læge, hvis du spørger mig.”

“Ikke spor,” sagde Johansson. “En af mine gamle jagtkammerater. Vi jager elg sammen hjemme, hvor jeg er født. Han er barnefødt i nabobyen. Hans far var dyrlæge i Kramfors. Selv læste han medicin i Umeå. Han plejer at tjekke mig, når vi ses til jagten i september.”

“Du må undskylde, hvis jeg gentager mig selv, men har han virkelig aldrig sagt noget om dit hjerte?”

“Nej,” sagde Johansson, der var ved at blive træt af at trampe rundt i emnet. “Sidst vi sås, roste han mig oven i købet for mit gode helbred. Han var misundelig på mig. Påstod, jeg måtte være et lykkeligt menneske.”

“Roste dig? For hvad?”

Okay, tænkte Johansson og besluttede at gøre en ende på denne fuldstændig meningsløse samtale.

“For min penis og min prostata,” sagde Johansson. “Hvad han sagde? Ordret sagde han, at hvis han havde haft min penis og min prostata, så ville han være en lykkelig mand. For øvrigt er han urolog,

så han ved sikkert, hvad han snakker om. Han har formentlig set adskillige kilometer penis i sin tid." Det har hun godt af. Hun bad jo selv om det, tænkte han.

Doktor Stenholm nøjedes med at ryste beklagende på hovedet, Hun virkede også muggen.

"Har du ellers selv nogen spørgsmål?" spurgte han med uskyldig mine.

"Om der er noget, jeg selv spekulerer på? Hvad skulle det være?" Stadig muggen.

"Det der med egerne," sagde Johansson. "Hvis du ellers gider høre det." Hans pludseligt opståede vrede havde allerede lagt sig.

Så havde han fortalt om alle de egerne, han havde skudt, da han var dreng. Om deres hovedbevægelser. Og om de hundredvis af timer han havde siddet og betragtet dem. Men at hun for øvrigt, og da især for en almindelig betragter, der ikke havde hans specielle indsigt i emnet, ikke mindede det fjerneste om et egerne.

"Det er vel en slags tics, jeg har." Ulrika Stenholm nikkede som for at bekræfte, hvad hun netop havde sagt.

Lidt bedre humør nu. Hun smilede oven i købet uden at lægge hovedet på skrå.

"Noget helt andet," sagde hun. "Det drejer sig ikke om dig. Snarere om dit job. Dit gamle job," rettede hun. "Jeg tænkte på det, nu hvor jeg alligevel har dig her under fire øjne. Noget jeg vil spørge dig om."

Johansson nikkede.

"Hvis du ellers orker det? Det er en temmelig lang historie."

"Jeg er lutter øren," sagde Johansson, og det var sådan, det hele startede. For Lars Martin Johansson altså. For de øvrige involverede var det startet for meget længe siden.